Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för kultur och utbildning

2025/0359(COD)

6.3.2026

YTTRANDE

från utskottet för kultur och utbildning

till utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2024/1689 och (EU) 2018/1139 vad gäller förenkling av genomförandet av de harmoniserade reglerna om artificiell intelligens (digital omnibusförordning om AI)
(COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

Föredragande av yttrande: Emma Rafowicz

PA_Legam

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för kultur och utbildning lägger fram följande för utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, som är ansvariga utskott:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning
Skäl 2a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(2a) Ett effektivt genomförande av förordning (EU) 2024/1689 kräver att de justeringar som införs för att underlätta dess tillämpning inte i praktiken minskar regelverkets tydlighet och tillgänglighet för dem som är skyldiga att tillämpa det. En tydlig förståelse av de skyldigheter och skyddsåtgärder som rör användningen av AI-system är av fortsatt väsentlig betydelse för att säkerställa en effektiv och konsekvent tillämpning, med särskild uppmärksamhet riktad mot rättighetshavare från de kulturella och kreativa sektorerna, i synnerhet när förordningen tillämpas på områdena utbildning, kultur och media. De åtgärder som införs för att utan fördröjning understödja en proportionerlig efterlevnad av denna förordning bör därför främja fortsatt tydlighet och tillgänglighet när det gäller dess krav och därigenom bidra till en välinformerad användning av AI-system och förtroende för deras införande.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning
Skäl 3

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(3) Som en följd av detta är det	(3) Som en följd av detta är det

nödvändigt att göra riktade ändringar av förordning (EU) 2024/1689 för att lösa vissa utmaningar med genomförandet och därigenom effektivt kunna tillämpa bestämmelserna.	nödvändigt att göra riktade ändringar av förordning (EU) 2024/1689 för att lösa vissa utmaningar med genomförandet och därigenom effektivt kunna tillämpa bestämmelserna. ***Eftersom AI-system i allt högre grad används inom utbildning och i de kulturella och kreativa sektorerna kan införandet av dem ge upphov till särskilda överväganden kopplade till inlärningsprocesser, kulturella uttrycksformer och mediepluralism. Vid tillämpningen av denna förordning bör därför särskild uppmärksamhet ägnas åt dessa sektorer för att stödja en välinformerad användning av AI och upprätthålla förtroendet för dess införande. På utbildningsområdet kräver detta särskilt skyddsåtgärder för att säkerställa att införandet av AI-system säkerställer pedagogisk självständighet, garanterar höga standarder för skydd av elevernas personuppgifter och förhindrar beroendet av proprietära ekosystem (inlåsningseffekt).***

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning
Skäl 5

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(5) Enligt artikel 4 i förordning (EU) 2024/1689 är alla leverantörer och tillhandahållare av AI-system för närvarande skyldiga att säkerställa att deras personal har tillräcklig AI-kunnighet. En utvecklad AI-kunnighet som tar avstamp i utbildning och fortsätter i ett livslångt lärande är avgörande för att förse leverantörer, tillhandahållare och andra berörda personer med den information som krävs för att fatta välgrundade beslut om utveckling av AI-system. De erfarenheter som berörda parter har delat med sig av gör tydligt att det inte finns någon universallösning som fungerar för alla	***utgår***

typer av leverantörer och tillhandahållare i fråga om att främja AI-kunnighet, vilket medför att en sådan horisontell skyldighet inte är effektiv för att nå målet med bestämmelsen. Dessutom tyder vissa indikationer på att om en sådan skyldighet införs så kan detta medföra en ytterligare efterlevnadsbörda, i synnerhet för mindre företag, trots att AI-kunnighet borde vara en strategisk prioritering – oavsett om det är en lagstadgad skyldighet och oavsett eventuella sanktioner. Med tanke på detta bör artikel 4 i förordning (EU) 2024/1689 ändras och föreskriva att medlemsstaterna och kommissionen, utan att det påverkar deras respektive befogenheter, enskilt, gemensamt och i samarbete med relevanta berörda parter uppmuntrar leverantörer och tillhandahållare att förse sin personal och andra personer som för deras räkning arbetar med drift och användning av AI-system med tillräcklig AI-kunnighet, däribland genom att tillhandahålla utbildningsmöjligheter och informationsresurser samt möjliggöra utbyte av god praxis och andra icke rättsligt bindande initiativ. Europeiska styrelsen för artificiell intelligens (styrelsen) kommer att säkerställa ett fortlöpande samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna i frågan och alliansen för AI-tillämpningar kommer att möjliggöra utbyten med samhället i stort. Denna ändring påverkar inte de bredare åtgärder som kommissionen och medlemsstaterna har vidtagit för att främja AI-kunnigheten och kompetensen hos allmänheten, dvs. elever, studerande och invånare i olika åldrar, särskilt genom utbildningssystemet.

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning
Skäl 5a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(5a) Främjandet av AI-kunnighet spelar en viktig roll för att stödja medborgarnas förståelse av AI och dess inverkan på samhället, inbegripet medvetenhet om de möjligheter och risker som är förknippade med AI, särskilt förmågan att identifiera och motverka algoritmisk snedvridning, diskriminering och förstärkning av desinformation, och därigenom bidra till samhällets demokratiska styrning och offentliga tillsyn. I praktiken främjas sådan förståelse genom program för utbildning, kompetensutveckling och omskolning samt genom initiativ för kultur, mediekunnighet och information till allmänheten. Sådana bredare initiativ kompletterar de organisatoriska åtgärder för AI-kunnighet som leverantörer och tillhandahållare av AI-system vidtar för sin personal och för andra personer som agerar på deras vägnar. När det gäller främjandet av AI-kunnighet bör medlemsstaterna därför uppmuntras att involvera utbildningsanordnare, kulturinstitutioner, medieorganisationer och aktörer i det civila samhället för att säkerställa att initiativ för AI-kunnighet är tillgängliga, inkluderande och anpassade till olika målgrupper och åldersgrupper.

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning
Skäl 5b (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(5b) AI-kunnighet är, tillsammans med mediekunnighet och digital kompetens, särskilt viktig för barn och ungdomar som ofta utsätts för AI-system från tidig ålder utan tillräcklig medvetenhet om snedvridningar, felaktigheter eller vilseledande resultat och hur sådana

	system kan påverka förtroendet för information och integritet samt forma åsikter och beteenden. Åtgärder för att främja dessa kompetenser bör stödja kritiskt tänkande, digitalt oberoende och välgrundat beslutsfattande, och bör anpassas till olika åldrar och inlärningssammanhang.

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning
Skäl 5c (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(5c) Artificiell intelligens förekommer i allt högre grad i de digitala miljöer som används av barn och ungdomar, bland annat inom utbildning, sociala medier, onlinespel och kulturella och kreativa plattformar. Förordning (EU) 2024/1689 bör därför tillämpas på ett sätt som återspeglar hur barn och ungdomar interagerar med AI-system samt deras särskilda behov av skydd och åldersanpassad information.

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning
Skäl 6a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(6a) AI-system som förändrar, manipulerar eller på konstgjord väg framställer bilder eller videor som avbildar fysiska personer som ägnar sig åt sexuellt explicita aktiviteter, visar upp sina intima kroppsdelar eller klär av en person utan samtycke skadar offren och kränker de grundläggande rättigheterna till värdighet och integritet. Den senaste utvecklingen har visat att vissa AI-användningsområden är oförenliga med unionens ram för grundläggande

rättigheter. Avklädning av kvinnor, manipulering av intima bilder och generering av material med sexuella övergrepp mot barn utgör klara kränkningar av de grundläggande rättigheterna och unionsrätten. En betydande osäkerhet om rättsläget kvarstår dock när det gäller huruvida AI-baserade applikationer för att generera nakenbilder omfattas av de AI-användningsområden som är förbjudna enligt artikel 5 i förordning (EU) 2024/1689. Enligt artikel 112 i den förordningen ska kommissionen en gång om året bedöma behovet av att ändra förteckningen i artikel 5 över förbjudna AI-användningsområden och förteckningen i bilaga III och lägga fram resultaten av denna bedömning för Europaparlamentet och rådet. Kommissionen har inte hållit tidsfristen för den föregående bedömningsperioden. Därför förefaller det lämpligt att specificera att de förbjudna användningsområdena enligt artikel 5 omfattar utsläppande på marknaden, ibruktagande eller användning av ett AI-system som kan generera eller manipulera sexualiserade former av ljud, bilder och videofilmer av enskilda personer och därigenom underlätta delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke enligt definitionen i direktiv (EU) 2024/1385.

Ändringsförslag 8

Förslag till förordning
Skäl 9

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(9) För att effektivisera efterlevnaden och minska de därmed sammanhängande kostnaderna bör leverantörer av AI-system inte åläggas att registrera sådana AI-system som avses i artikel 6.3 i	***utgår***

förordning (EU) 2024/1689 i EU-databasen i enlighet med artikel 49.2 i samma förordning. Med tanke på att sådana system inte är att betrakta som hög risk under vissa förutsättningar, nämligen i fall då de inte utgör en betydande risk för skada på människors hälsa, säkerhet eller grundläggande rättigheter, skulle en påförd registreringsskyldighet utgöra en oproportionerlig efterlevnadsbörda. En leverantör som anser att ett AI-system omfattas av artikel 6.3 måste dock fortfarande upprätta dokumentation för sin bedömning innan systemet släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Denna bedömning kan begäras ut av de nationella behöriga myndigheterna.

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning
Skäl 11a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(11a) Utökade möjligheter till testning under verkliga förhållanden kan stödja innovation, men det bör inte leda till att känsliga befolkningsgrupper förvandlas till standardtestgrupper. När testning under verkliga förhållanden omfattar AI-system som är avsedda att användas inom utbildning och yrkesutbildning, eller genomförs i miljöer där det är troligt att underåriga kommer att påverkas, bör man i planen för testning under verkliga förhållanden fastställa skyddsåtgärder som är specifika för detta sammanhang, inbegripet tydlig information för berörda personer och ett meningsfullt deltagande av tillhandahållare såsom skolor och andra organisationer av allmänt intresse som ansvarar för dessa miljöer.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning
Skäl 20

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(20) För att ge leverantörer av generativa AI-system som omfattas av den märkningsskyldighet som fastställs i artikel 50.2 i förordning (EU) 2024/1689 tillräckligt med tid för att anpassa sina metoder inom rimlig tid utan att störa marknaden är det lämpligt att införa en övergångsperiod på sex månader för leverantörer som har släppt ut sina system på marknaden före den 2 augusti 2026.	***utgår***

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning
Skäl 21

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(21) För att ge leverantörer av AI-system med hög risk tillräckligt med tid och för att förtydliga vilka regler som är tillämpliga på AI-system som redan har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk innan de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) 2024/1689 har börjat tillämpas är det lämpligt att förtydliga tillämpningen av den anståndsperiod som anges i artikel 111.2 i samma förordning. Anståndsperioden, vid tillämpningen av artikel 111.2, bör tillämpas på en typ och modell av AI-system som redan har släppts ut på marknaden. Detta innebär att om åtminstone en enskild enhet i AI-systemet med hög risk lagligen har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk innan det datum som anges i artikel 111.2 omfattas andra enskilda enheter av samma typ och modell av AI-systemet med hög risk av den anståndsperiod som anges i artikel 111.2 och får därmed fortsätta att släppas ut, göras tillgängliga eller tas i bruk på unionsmarknaden utan några ytterligare skyldigheter, krav eller behov	***utgår***

av ytterligare certifiering, så länge utformningen av det AI-systemet med hög risk förblir oförändrad. Vid tillämpning av den anståndsperiod som avses i artikel 111.2 är den avgörande faktorn det datum då den första enheten av den typen och modellen av AI-systemet med hög risk släpptes ut på marknaden eller togs i bruk på unionsmarknaden för första gången. Alla betydande förändringar av utformningen av det AI-systemet efter det datum som anges i artikel 111.2 bör utlösa skyldigheten för leverantören att till fullo efterleva alla relevanta bestämmelser i denna förordning som är tillämpliga för AI-system med hög risk, inbegripet skyldigheterna vad gäller bedömning av överensstämmelse.

Ändringsförslag 12

Förslag till förordning
Skäl 22

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(22) Artikel 113 i förordning (EU) 2024/1689 fastställer de datum då förordningen träder i kraft och börjar tillämpas, i synnerhet att det datum då förordningen allmänt sett börjar tillämpas är den 2 augusti 2026. För de krav och skyldigheter avseende AI-system med hög risk som fastställs i avsnitten 1, 2 och 3 i kapitel III i förordning (EU) 2024/1689 har den försenade tillgängligheten till standarder, gemensamma specifikationer och alternativ vägledning samt det försenade inrättandet av nationella behöriga myndigheter lett till utmaningar som äventyrar den faktiska tillämpningen av dessa krav och skyldigheter och som riskerar att i betydande grad öka genomförandekostnaderna på ett sätt som inte kan motivera att det ursprungliga tillämpningsdatumet (alltså den 2 augusti	***utgår***

2026) bibehålls. Utifrån tidigare erfarenhet är det lämpligt att inrätta en mekanism som kopplar tillämpningsdatumet till tillgången till åtgärder som stöder efterlevnaden av kapitel III, vilket kan innefatta harmoniserade standarder, gemensamma specifikationer och kommissionens riktlinjer. Detta bör bekräftas av kommissionen genom ett beslut och som en följd därav bör reglerna om krav för AI-system med hög risk börja tillämpas efter sex månader för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.2 och bilaga III och efter tolv månader för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.1 och bilaga I till förordning (EU) 2024/1689. Denna flexibilitet bör dock endast utökas till och med den 2 december 2027 för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.2 och bilaga III och till och med den 2 augusti 2028 för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.1 och bilaga I till samma förordning, och under alla omständigheter bör reglerna börja tillämpas senast dessa datum. Skillnaden mellan tillämpningsdatumen för regler vad gäller AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.2 och bilaga III respektive artikel 6.1 och bilaga I till den förordningen är i linje med skillnaden mellan de första tillämpningsdatum som planerades i förordning (EU) 2024/1689 och syftar till att ge tillräckligt med tid för anpassning och genomförande av de motsvarande kraven.

Ändringsförslag 13

Förslag till förordning
Skäl 23

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(23) I syfte att minska	(23) I syfte att minska

genomförandeutmaningarna för invånare, företag och offentliga förvaltningar är det mycket viktigt att harmoniserade villkor för genomförandet av vissa regler endast antas där det är absolut nödvändigt. Därför är det lämpligt att ta bort vissa befogenheter som tilldelats kommissionen i fråga om att anta sådana harmoniserade villkor genom genomförandeakter för fall där dessa villkor inte är uppfyllda. Förordning (EU) 2024/1689 bör därför ändras för att ta bort de befogenheter som tilldelats kommissionen i artiklarna 50.7, 56.6 och 72.3 i förordningen avseende antagande av genomförandeakter. Borttagandet av befogenheten att anta en harmoniserad mall för en plan för övervakning efter utsläppande på marknaden i artikel 72.3 i förordning (EU) 2024/1689 medför ytterligare en fördel, nämligen att det på så vis blir mer flexibelt för leverantörer av AI-system med hög risk att införa system för övervakning efter utsläppande på marknaden som är anpassade efter deras organisation. Samtidigt erkänns behovet att förtydliga hur leverantörer av AI-system med hög risk förväntas efterleva regelverket och därför bör kommissionen åläggas att offentliggöra vägledning.

genomförandeutmaningarna för invånare, företag och offentliga förvaltningar är det mycket viktigt att harmoniserade villkor för genomförandet av vissa regler endast antas där det är absolut nödvändigt. Därför är det lämpligt att ta bort vissa befogenheter som tilldelats kommissionen i fråga om att anta sådana harmoniserade villkor genom genomförandeakter för fall där dessa villkor inte är uppfyllda. Förordning (EU) 2024/1689 bör därför ändras för att ta bort de befogenheter som tilldelats kommissionen i artiklarna 50.7, 56.6 och 72.3 i förordningen avseende antagande av genomförandeakter. Borttagandet av befogenheten att anta en harmoniserad mall för en plan för övervakning efter utsläppande på marknaden i artikel 72.3 i förordning (EU) 2024/1689 medför ytterligare en fördel, nämligen att det på så vis blir mer flexibelt för leverantörer av AI-system med hög risk att införa system för övervakning efter utsläppande på marknaden som är anpassade efter deras organisation. Samtidigt erkänns behovet att förtydliga hur leverantörer av AI-system med hög risk förväntas efterleva regelverket och därför bör kommissionen åläggas att offentliggöra vägledning. ***I detta sammanhang bör de förfarandekoder som uppmuntras av AI-byrån i enlighet med artikel 50.7, när så är lämpligt, ge vägledning om hur lämplig information till och medvetenhet hos användarna kan säkerställas på ett proportionerligt sätt även i fall då AI-systemen utgör en lägre risk, i synnerhet när det gäller utbildning, medie- och informationstjänster, kulturell och kreativ verksamhet eller tillhandahållandet av offentliga tjänster.***

Ändringsförslag 14

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 4
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(4) Artikel 4 ska ersättas med följande:	***utgår***
”Artikel 4	
AI-kunnighet	
Kommissionen och medlemsstaterna ska uppmuntra leverantörer och tillhandahållare av AI-system att vidta åtgärder för att säkerställa att deras personal och andra personer som för deras räkning arbetar med drift och användning av AI-system har tillräcklig AI-kunnighet, med beaktande av deras tekniska kunskaper, erfarenhet och utbildningsnivå samt det sammanhang i vilket AI-systemen ska användas, och med hänsyn till de personer eller grupper av personer på vilka AI-systemen ska användas.	

Ändringsförslag 15

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 5
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 4a – stycke 1 – led fa (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	fa) Leverantörer av AI-system med hög risk som används i medieekosystemet får under exceptionella och strikt avgränsade omständigheter, och endast i syfte att upptäcka och begränsa algoritmiska snedvridningar som kan påverka mediepluralism och informationsmångfald, behandla särskilda kategorier av personuppgifter under förutsättning att
	i) sådan behandling är absolut nödvändig och inte kan uppnås på ett effektivt sätt genom att använda anonymiserade, aggregerade eller syntetiska data,

ii) behandlingen är begränsad i fråga om omfattning, varaktighet och åtkomst och inte leder till identifiering, profilering eller kategorisering av enskilda användare,

iii) inga slutsatser dras om fysiska personers politiska åsikter, religiösa övertygelse eller andra skyddade egenskaper,

iv) lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas i enlighet med unionens dataskyddslagstiftning för att säkerställa konfidentialitet, säkerhet och ansvarsskyldighet,

v) personuppgifterna raderas utan oskäligt dröjsmål när snedvridningen har upptäckts och begränsats,

vi) användarna på ett tydligt och lättillgängligt sätt informeras om att deras personuppgifter i undantagsfall, och endast i syfte att upptäcka och begränsa algoritmiska snedvridningar, får behandlas, och de informeras om omfattning, skyddsåtgärder och rättigheter som är tillämpliga på en sådan behandling.

Ändringsförslag 16

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 5
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 4a – stycke 2a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	2a. Det är uttryckligen förbjudet att samla in, behandla eller på något annat sätt använda barns personuppgifter.

Ändringsförslag 17

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 5a (nytt)
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 5 – stycke 1 – led ha (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(5a) I artikel 5.1 ska följande led läggas till:
	”ha) Utsläppande på marknaden, ibruktagande eller användning av ett AI-system som kan ändra, manipulera eller generera bilder eller videor för att avbilda en fysisk persons sexuellt explicita aktiviteter eller intima delar, eller som klär av den personen, och som kan underlätta delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke enligt artikel 5 i direktiv 2024/1385 [1a].
	[1a] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (EUT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).”

Ändringsförslag 18

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 6
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 6 – punkt 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(6) Artikel 6.4 ska ersättas med följande:	***utgår***
”4. En leverantör som anser att ett AI-system som avses i bilaga III inte är ett AI-system med hög risk ska dokumentera sin bedömning innan systemet släpps ut på marknaden eller tas i bruk. På begäran av nationella behöriga myndigheter ska leverantören tillhandahålla den dokumentation som legat till grund för bedömningen.”	

Ändringsförslag 19

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 14
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 49 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(14) Artikel 49.2 ska utgå.	***utgår***

Ändringsförslag 20

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 15
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 50 – punkt 7

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
7. AI-byrån ska uppmuntra och underlätta utarbetandet av förfarandekoder på unionsnivå för att underlätta ett effektivt genomförande av skyldigheterna avseende upptäckt och märkning av artificiellt skapat eller manipulerat innehåll. Kommissionen får ***bedöma huruvida tillämpning av*** dessa förfarandekoder ***är tillräckligt för att säkerställa efterlevnad av den skyldighet som fastställs i punkt 2,*** i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 56.6 ***första stycket***. Om kommissionen anser att förfarandekoden inte är tillräcklig får den anta en genomförandeakt som specificerar gemensamma regler för genomförandet av dessa skyldigheter i enlighet med det granskningsförfarande som fastställs i artikel 98.2.	7. AI-byrån ska uppmuntra och underlätta utarbetandet av förfarandekoder på unionsnivå för att underlätta ett effektivt genomförande av skyldigheterna avseende upptäckt och märkning av artificiellt skapat eller manipulerat innehåll. Kommissionen får ***anta genomförandeakter för att godkänna*** dessa förfarandekoder i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 56.6. Om kommissionen anser att förfarandekoden inte är tillräcklig får den anta en genomförandeakt som specificerar gemensamma regler för genomförandet av dessa skyldigheter i enlighet med det granskningsförfarande som fastställs i artikel 98.2. ***Dessa förfarandekoder ska, när så är lämpligt, ge vägledning om hur lämplig information till och medvetenhet hos användarna kan säkerställas på ett proportionerligt sätt, även i fall då AI-systemen anses utgöra en lägre risk, i synnerhet då de används för utbildning, medie- och informationstjänster, kulturell och kreativ verksamhet eller tillhandahållandet av offentliga tjänster.***

Ändringsförslag 21

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 16
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 56 – punkt 6 – stycke 1

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
6. ***Kommissionen*** och styrelsen ska regelbundet övervaka och utvärdera hur deltagarna uppnår förfarandekodernas mål och hur de bidrar till en korrekt tillämpning av denna förordning. ***Kommissionen*** ska, med största möjliga hänsyn tagen till styrelsens yttrande, bedöma huruvida förfarandekoderna omfattar de skyldigheter som fastställs i artiklarna 53 och 55 och ska regelbundet övervaka och utvärdera om målen i dem uppnås. ***Kommissionen*** ska offentliggöra sin bedömning av förfarandekodernas lämplighet.	6. ***AI-byrån*** och styrelsen ska regelbundet övervaka och utvärdera hur deltagarna uppnår förfarandekodernas mål och hur de bidrar till en korrekt tillämpning av denna förordning. ***AI-byrån och styrelsen*** ska, med största möjliga hänsyn tagen till styrelsens yttrande, bedöma huruvida förfarandekoderna omfattar de skyldigheter som fastställs i artiklarna 53 och 55 och ska regelbundet övervaka och utvärdera om målen i dem uppnås. ***De*** ska offentliggöra sin bedömning av förfarandekodernas lämplighet.

Motivering

Syftet med ändringen är att säkerställa att övervakning, utvärdering och offentliggörande av förfarandekodernas lämplighet är helt förenliga med de styrformer som fastställs i den här förordningen. Att anförtro AI-byrån och styrelsen dessa ansvarsområden innebär att tillsynen tillkommer de organ som har utsetts för den tekniska tillsynen. Dessutom måste denna roll återföras till styrelsen för att upprätthålla en lämplig institutionell jämvikt.

Ändringsförslag 22

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 23
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 70 – punkt 8

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
8. Nationella behöriga myndigheter får ge vägledning och rådgivning om genomförandet av denna förordning, i synnerhet till små midcapföretag och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag, med beaktande av styrelsens och kommissionens vägledning och rådgivning beroende på vad som är lämpligt. När de nationella behöriga myndigheterna avser	8. Nationella behöriga myndigheter får ge vägledning och rådgivning om genomförandet av denna förordning, i synnerhet till små midcapföretag och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag***, och i förekommande fall till tillhandahållare inom den offentliga sektorn, inbegripet lokala offentliga myndigheter och offentligt finansierade utbildnings- och***

att ge vägledning och rådgivning om ett AI-system på områden som omfattas av annan unionsrätt, ska samråd ske med de nationella behöriga myndigheterna enligt den unionsrätten, när så är lämpligt.

kulturinstitutioner, med beaktande av styrelsens och kommissionens vägledning och rådgivning beroende på vad som är lämpligt. När de nationella behöriga myndigheterna avser att ge vägledning och rådgivning om ett AI-system på områden som omfattas av annan unionsrätt, ***inbegripet lagstiftning som rör skydd av personuppgifter, konsumentskydd och audiovisuella medietjänster,*** ska samråd ske med de nationella behöriga myndigheterna enligt den unionsrätten, när så är lämpligt.

Ändringsförslag 23

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 24
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 72 – punkt 3

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
3. Systemet för övervakning efter utsläppande på marknaden ska baseras på en plan för övervakning efter utsläppande på marknaden. Planen för övervakning efter utsläppande på marknaden ska vara en del av den tekniska dokumentation som avses i bilaga IV. Kommissionen ska anta vägledning om planen för övervakning efter utsläppande på marknaden.	3. Systemet för övervakning efter utsläppande på marknaden ska baseras på en plan för övervakning efter utsläppande på marknaden. Planen för övervakning efter utsläppande på marknaden ska vara en del av den tekniska dokumentation som avses i bilaga IV. Kommissionen ska anta vägledning om planen för övervakning efter utsläppande på marknaden***, inbegripet praktiska exempel på AI-system med hög risk som används inom utbildning och yrkesutbildning samt andra offentliga tjänster, och om övervakningsindikatorer som kan påvisa negativa effekter för de grundläggande rättigheterna, inbegripet diskriminerande resultat***.

Ändringsförslag 24

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 27
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 95 – punkt 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
4. När AI-byrån och medlemsstaterna uppmuntrar och underlättar utarbetandet av förfarandekoder ska de ta hänsyn till de särskilda intressena och behoven hos små midcapföretag och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag.	4. När AI-byrån och medlemsstaterna uppmuntrar och underlättar utarbetandet av förfarandekoder ska de ta hänsyn till de särskilda intressena och behoven hos små midcapföretag och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag***, samt de operativa behoven hos lokala offentliga myndigheter och organisationer av allmänt intresse, såsom utbildnings- och kulturinstitutioner, om man räknar med att de kommer att använda eller dra nytta av sådana koder***.

Ändringsförslag 25

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 28
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 96 – punkt 1 – stycke 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
När kommissionen utfärdar sådana riktlinjer ska den ägna särskild uppmärksamhet åt behoven hos små midcapföretag och små och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag, lokala offentliga myndigheter och de sektorer som mest sannolikt kommer att beröras av denna förordning.	När kommissionen utfärdar sådana riktlinjer ska den ägna särskild uppmärksamhet åt behoven hos små midcapföretag och små och SMF-företag, inbegripet uppstartsföretag, lokala offentliga myndigheter och de sektorer som mest sannolikt kommer att beröras av denna förordning***, inbegripet utbildning och yrkesutbildning, kulturell och kreativ verksamhet samt medie- och informationstjänster***.

Ändringsförslag 26

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 30 – led a
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 111 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 enligt artikel 113.3 tredje	2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 enligt artikel 113.3 tredje stycket a

stycket a ska denna förordning tillämpas på ***operatörer*** av andra AI-system med hög risk än de system som avses i punkt 1 i den här artikeln och som har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk före tillämpningsdagen för kapitel III och motsvarande skyldigheter som avses i artikel 113, endast om dessa system från och med den dagen förändras betydligt när det gäller sin utformning. Under alla omständigheter ska leverantörer och tillhandahållare av AI-system med hög risk som är avsedda att användas av offentliga myndigheter vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla kraven och skyldigheterna enligt denna förordning senast den 2 augusti 2030.	ska denna förordning tillämpas på ***tillhandahållare och leverantörer*** av andra AI-system med hög risk än de system som avses i punkt 1 i den här artikeln och som har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk före tillämpningsdagen för kapitel III och motsvarande skyldigheter som avses i artikel 113, endast om dessa system från och med den dagen förändras betydligt när det gäller sin utformning. Under alla omständigheter ska leverantörer och tillhandahållare av AI-system med hög risk som är avsedda att användas av offentliga myndigheter vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla kraven och skyldigheterna enligt denna förordning senast den 2 augusti 2030.

Ändringsförslag 27

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 30 – led b
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 111 – punkt 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
b) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:	***utgår***
”4. Leverantörer av AI-system, inbegripet AI-system för allmänna ändamål, som genererar syntetiskt ljud-, bild-, video- eller textinnehåll och som har släppts ut på marknaden före den 2 augusti 2026 ska vidta de åtgärder som krävs för att uppfylla skyldigheterna enligt artikel 50.2 senast den 2 februari 2027.”	

Ändringsförslag 28

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 31
Förordning (EU) 2024/1689
Artikel 113

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(31) Artikel 113 ska ändras på följande sätt:	***utgår***
a) I tredje stycket ska led d läggas till:	
”d) Kapitel III avsnitten 1, 2 och 3 ska tillämpas efter det att ett kommissionsbeslut har antagits som bekräftar att det finns lämpliga åtgärder till stöd för efterlevnaden av kapitel III från och med följande datum:	
i) 6 månader efter antagandet av det beslutet för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.2 och bilaga III.	
ii) 12 månader efter antagandet av det beslutet för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.1 och bilaga I.	
Om det beslut som avses i första stycket inte har antagits eller om de datum som anges nedan är tidigare än de datum som följer antagandet av beslutet ska avsnitten 1, 2 och 3 i kapitel III tillämpas enligt följande:	
i) den 2 december 2027 för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.2 och bilaga III,	
ii) Den 2 augusti 2028 för AI-system som klassificeras som hög risk enligt artikel 6.1 och bilaga I.”	
b) I tredje stycket ska led e läggas till:	
”e) Artiklarna 102–110 ska tillämpas från och med den [datum då denna förordning börjar tillämpas].”	

Ändringsförslag 29

Förslag till förordning
Artikel 1 – stycke 1 – led 32

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(32) I bilaga VIII ska avsnitt B utgå.	***utgår***

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Föredraganden förklarar på eget ansvar att hon i sitt yttrande inte har inkluderat några synpunkter från någon företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller någon företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, som ska förtecknas i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

ÄRENDETS GÅNG I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Titel	om ändring av förordningarna (EU) 2024/1689 och (EU) 2018/1139 vad gäller förenkling av genomförandet av de harmoniserade reglerna om artificiell intelligens (digital omnibusförordning om AI)
Referensnummer	COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD)
Ansvarigt/ansvariga utskott Tillkännagivande i kammaren	IMCO LIBE 19.1.2026 19.1.2026
Yttrande från Tillkännagivande i kammaren	CULT 19.1.2026
Föredragande av yttrande Utnämning	Emma Rafowicz 20.1.2026
Artikel 59 – Gemensamt utskottsförfarande Tillkännagivande i kammaren	19.1.2026
Behandling i utskott	9.2.2026
Antagande	5.3.2026
Slutomröstning: resultat	+: 18 –: 0 0: 3

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

18	+
NI	Nikolaos Anadiotis
EPP	Maravillas Abadía Jover, Niels Geuking, Eleonora Meleti, Matej Tonin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Renew	Laurence Farreng, Hristo Petrov, Brigitte van den Berg
S&D	Maria Guzenina, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek
The Left	Carolina Morace
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

0	–

3	0
ECR	Ivaylo Valchev
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	Catherine Griset

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
– : Nej-röster
0 : Nedlagda röster